

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS

Voor de Stad. . . / 12.

Franco per post. . . 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS.

ADVERTENTIE

15 cents de regel

behalve 35 cents zegel

(Verschijnende driemaal ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

Korte Aanmerkingen.

In ons nummer van den 5 October beklagden wij het vaderland, indien de regering voortgaat met zich te laten regeren door eene kamer, die niet weet te regeren. Wij meenen dat die klacht allezins gegrond is. Het Nieuwsblad is evenwel daartegen opgekomen in het nummer van den 7 October. Waarom? Dit begrijpen wij niet; want hetzelfde heeft onze stelling, die overigens daadzaak is, niet weggekliefd. Integendeel het heeft die toegegeven; want de hoofdzakelijke bewering van het blad komt alleen hierop neder, dat de tijden moeilijk zijn, en andere Ministers niet beter zouden doen. En zou heeft dan het ministerieel blad door den draag der waarheid onwillekeurig voortgesleept, ingewikkeld datzelfde moeten bekennen, wat het voorgaf te willen loochenen. Overigens hebben wij sinds lang erkend, dat de tijden moeilijk zijn; en wij hebben die moeilijkheid voor oogen gehouden in het beoordelen van den algemeenen gang des bestuurs. Maar wat de vraag aangaat, of andere Ministers beter zouden doen, wij zijn niet verplicht daarop te antwoorden, om ons gezegde te rechtvaardigen. Het Nieuwsblad heeft de veronderstelling gemaakt, dat de Graaf van RECHTEREN als de kern van een ministerieel lichaam optrad. En vraagt vervolgens, of de Graaf van RECHTEREN, »voor wiens talenten en geestkracht ook de Noord-Brabant onbepaalde hoogachting schijnt te koesteren, zoude kunnen zegevieren over »de inzichten van de Eerste en Tweede »Kamer?» Wij hebben daarop slechts te antwoorden, dat het ons onbekend is. Overigens zijn wij niet gewoon in iemand onbepaald vertrouwen te stellen. Wij zweren door niemand en wij zijn meer gewoon zaken dan personen te behandelen. Het is ons volmaakt onverschillig of de heer VAN HALL, of de heer BORRER, of de heer VAN RECHTEREN aan de portefeuille van Justitie voorziet; maar wij stellen er veel prijs op, dat het ministerie vrijzinnig, echt constitutioneel zij. — Wij belijden echter gaarne openlijk, dat wij den heer VAN RECHTEREN hoog achten, als een man van karakter, die gezonde en reijne denkbeelden bezit en met talent verdedigt. Of de heer VAN RECHTEREN, als Minister optredende, de staatsman zijn zoude, dien wij nu ontbeeren, dit is eene vraag, die wij niet a priori kunnen beslissen. Zulks zal de toekomst leeren; want wij gelooven,

dat voor den heer VAN RECHTEREN een schoone loopbaan is weggelegd. Niet al de moeilijke omstandigheden die den staatsman op het tooneel brengen, ontwikkelen, vormen. Hij neemt die te baat, plooit dezelve, maakt die zijne, en bereikt een oogpunt, dat hij zijn vaderland dienstig oordeelt. Dit is het juist wat aan de tegenwoordige regering ontbreekt. Zij heeft geen ander doel, dan den wil der vertegenwoordiging op te speuren, en dan dan zoo goed mogelijk te volvoeren. Ongelukkig nu heeft de vertegenwoordiging in zaken van hoog maatschappelijk belang geen wil; zoodat de Regering, op en naar het voorbeeld der Kamer, in het blinde rondtast, zonder bepaaldelijk te weten, wat zij zoekt en dat op een pad van onheil, waar, onder ieder voetstap, misschien een afgrond verborgen is. En wij vragen het, hebben wij dan niet reden van te vreezen?

Is het niet opmerkelijk, dat de Tydgenoot en de Arnhemse Courant nopens de herziening der grondwet van opinie zijn veranderd, juist korte dagen, nadat de regering de hare over dat onderwerp had geuit? Beide deze bladen hadden tot dusverre altijd beweerd, dat het oogenblik niet geschikt was om tot eene herziening der grondwet over te gaan. Ook de regering verklaarde zulks onlangs, ter gelegenheid der debatten over de begroting, en dit om dezelfde beweegredenen, als de Tydgenoot en de Arnhemse Courant hadden aangevoerd. Dit heeft evenwel niet helet, dat beide deze bladen eenen sprong ter zijde gedaan hebben, om nu eene grondwets-herziening ten minste als niet ongeraden voor te dragen. De sprong is stout en dapper, wij bekennen het; maar zou hij ook niet een weinig meer loijaal schijnen, indien men daartoe niet het oogenblik had afgewacht, waarop de regering eene tegenovergestelde opinie scheen te omhelzen?

Ook de Vrijzinnige Courant heeft in hare twee laatste nummers eenen grooten weg afgelegd. Het is bekend, dat dezelve sinds geruimen tijd eene ministerieele kleur had aangenomen. Nu heeft zij regts-om-keer gemaakt, en staat vijandig tegen het ministerie. Zie hier eenige uittrekselen, welke tot maatstaf kunnen strekken van hare opinien:

Indien vreemde overheersching, zegt zij in het nummer van den 9 October, het volk behaasta,

bevoorrecht gelijk de tegenwoordige regering het voorziet, de natie zou en door sterfen, en gezet om het ondragelijk jak dier vreemde overheersching met geweld af te schudden, hare onafhankelijkheid te hernemen en de teugels van het bewind in meer ervaren en minder knellende handen over te brengen.

En zal dan de natie zwijgen; zal zij lijdelijk aanzien de lasten, waarmede men haar bedreigt, omdat zij mogten zijn of mogten worden opgelegd onder medewerking van staatsligchamen, die, in het wezen der zaak, niets anders zijn dan de rijkelyk betaalde en rijkelyk bedeelde uitvloei van eenige bevoorregten in den lande?

Is het leed dragelyker, omdat het wordt opgelegd door een aristocratische partij, die nimmer het beleid, den moed en het doorzicht had, het tijdig te keeren, en die van de instellingen een lokaas maakt voor zich en hare aanhangers? En zijn de wonden diep men slaan wil, minder pijnlyk en gemaklyker te genezen, omdat sy toegebracht worden met wapenen, door het gebreke van de instellingen aan de hand gegeven, en door de neutralisatie van eenen algemeenen nationalen invloed geroepert?

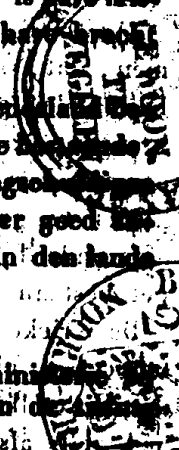
De Staten-Generaal en het ministerie zijn behoudende beginsels toegedaan; en omdat sy behouden willen, moet de natie belast en bezwaard worden! Ziedaar de leer, die door het ministerie openlijk aan de natie verkondigd wordt! (1) Ziedaar, wanneer de Staten-Generaal de voorgestelde nieuwe en buitengewone belastingen eene verhoogde grondbelasting en eene belasting op leders inkomen — goedksucht, ook hunne leer, ook hun zin en wil.

Om die omstandigheden, kan en mag de natie noch blindelings vertrouwen op, noch lijdelyk iets verwachten van regering, noch quasi-vertegenwoordiging. Zij moet zich zelve doen gelden, en zulks op eene andere wijze dan tot dus verre geschied is. Zij moet openlijk opkomen tegen den loop van zaken. Hare leus moet wezen: »Geene nieuwe belastingen zonder eengelyke hervorming, zonder de vestiging van eenen wesentlichen nationalen invloed op den gang der aangelegenheden des lands!»

Die kreet moet luide, moet heinde en ver overal, op alle plaatsen, op openbare markten en straten, in alle vereenigen, in vlagschiffen op allerlei wijzen worden aangeheven; en die algemeene stem luide verheven, moet eindigen met doel te treffen, want in een land, waar vryheid van spreken en schrijven gevestigd is, is het onkenning op den duur ontduigelyk en het onwedersaambaar!

Een ministerie als dat, hetwelk Nederland stuurt, en onontbindbare kamers als de Staten-Generaal, waarop de meerderheid der belastingen worden gelegd, kan schenden, kunnen zeer goed met menwerken in het belang eener partij in den lande en tegen dat des volks.

(1) Het zijn de woorden van het ministerie uitmondende van den minister van Hall, in de Staten-Generaal van den 25 September 1843.

De regering is om de natie, niet de natie ten behoeve eener regerende partij; en is eenmaal de overtuiging daar, dat de aangewezen overeenstemming tot uitputting der natie bestaat; dan stelle het volk er al zijn krachten tegen over; aan verheffe het zwaarte zwaard; het zal tot eene regelmatige en zelfs gewone doende hervorming bejegen; het zal de verstandige samenwerking fruiiken en verbreken, en het zal aan zich zelf verzekeren dezelfs mistkend en onvervreemdbaar recht om te waken voor zijn eigen belangen!

En nu vragen wij, of die drong nog niet veel stouter en dapperder is, dan die des *Tijdgenoots* en der *Arnhemse Cour*? Den afstand, die vriend en vijand scheidt, over te stappen, zonder dat in den politieken gezigteinder iets is opgestaan, dat daartoe kon aanleiding geven, is een voorval, waarover men zich terecht zoude kunnen verwonderen, indien in onze bedroevende tijden nog iets verwondering baren kon. Wanneer de tijdsomstandigheden zwaarder gaan van groote gebeurtenissen, moet de regering op alles voorbereid zijn, ja; maar vooral toch op het verraad harer zoggewaande vrienden.

Wij verzoeken onze lezers hunne aandacht te willen vestigen, op een stuk, welks begin wij onder het mengelwerk van heden mededeelen, om in het volgend nummer het slot op te nemen. Het is overgenomen uit den *Univers*; en is een droevig verhaal, onder den vorm van een smeekschrift, gericht aan den heiligen Vader Gregorius XVI. Hetzelve legt den beklagenswaardigen toestand van het Katholicismus in Polen bloot, onder de tyrannieke regering van Rusland. Men zoek hier geene rethorische figuren, geen opgesmukten stijl, geene sentimenteelen opmerkingen. Het is eene eenvoudige, korte opsomming, van al het kwaad, dat een wreelbaar bestuur, tegen vreeszame Katholijken kan rigt. Men leze en oordeele.

KERKELIJKE STAAT

Volgens brieven uit Rome van den 23 September, luiden de laatste berichten uit de Legation gunstiger. De benden der revolutionairen geraakt ten nadelijk gaandeweg uit een, doordien derzelve hoofden het aan geld begon te ontbreken. Niettemin nam de pausselijke regering bij voortdurend alle mogelijke maatregelen van voorzorg, ten einde zich, in geval dat op nieuw onlusten mochten uitbreken, zoo veel doersijk te laten gelden. Onder anderen had zij last gegeven, om de vesting Ancona, even als Civita-Vecchia, in staat van verdediging te brengen.

GRIEKENLAND.

Reeds hebben wij bericht gegeven van de gebeurtenissen, van welke onlangs Athene het schouwtooneel is geweest. De *Constitutionnel* deelt deswege een reeks mededeelingen, hetwelk vele nieuwe bijzonderheden bevat, en hier volgt.

ATHENE, den 18 Sept. Sedert 14 dagen niet men, dat, onder de Grieken van alle kleur, kommissies gemaakt werden om eene oratie aan te brengen, en men zeide dat zeer wel het gouvernement kon bekend zijn van hetgeen er stond plaats te grijpen. Metterdaad is het hof derwijze afgezonderd, dat het eerst jl. Vrijdag van Tzinos het bestaan van het komplot vernam.

De Grieken werden er van onderrigt; zij besloten eene algemeene oploop te wagen, wetende dat het volk met hen zoude gemeene zaak maken, ook zelfs als de ondersteuning van Grizotis die

van Chalci met 800 man was aangekomen, hen mogt komen te ontbreken. De Koning, door Tzinos verwittigd, vaardigde oogenblikkelijk een Beijerschen aide-de-camp naar de artillerie-kazernen af, om bevel om te geven veldgehoor te doen. Het paleis werd bezet door de kommandanten der artillerie, die zij te bevelen ovaagchad, indien den den gouverneur der plaats. De manschappen op welke Tzinos kon staatmaken (een honderdtal gendarmen), hadden den nabij den tuinen van Jupiter gelegen tuin, van den chef Macri-Janny ontsingeld, alwaar, volgens de berichten welke hij ontvangen had, het grootst getal der zamenzweeiders zich moest verzameld hebben.

En half uur na middernacht, zond de Minister van oorlog aan den Pool Callergi bevel om zich met de kavalerie naar den tuin van den chef Macri-Janny te begeven, om de gendarmen te ondersteunen. Callergi, blijde dat hij een voorwendsel had, om zijne soldaten in beweging te zetten, begaf zich met zijne troepen naar den tuin van Macri-Janny, en plaatste hen op zoo geringen afstand, dat de personen, die er zich bevonden, hen konden gewaar worden. Na een kwart uurs op een gegeven signaal dat alles gereed was, rukte de kavallerie in vollen galop naar de infanterie-kazernen op, die in het midden der stad gelegen zijn.

De gendarmen, tot nabij den tuin opgekomen zijnde, ontvingen van Macri-Janny eene waarschuwing. Op hunne weigering om af te trekken, werd op hen gevand; daarbij werden een gendarm gedood en een gekwetst. Dit was het sein tot den aanvang der omwenteling. Koning Otto bevond zich op zijn balkon, en was in de verbeelding dat de gendarmen, die den tuin omsingeld hadden, genoeg bij magte waren, om de aldaar verzamelde personen, te noodzaken er te blijven.

Plotselings werd hij door, van uit het midden der stad opgaande, krukken van het tegendeel overtuigd. Callergi had eene toespraak van de troepen gehouden. Uit alle huizen waren gewapenden te voorschijn getreden, gered om voor de vrijheid te kampen. Er waren geene tegenstanders meer.

Men rukte onmiddellijk op het paleis aan, de artillerie verliet hare kazernen, en rukte in de zelfde rigting op. In minder dan 1/4 uur was de onmetelijk groote esplanade overdekt met de bloem der Grieksche bevolking, bestaande uit de leden van den staatsraad, de generaals, zoowel van het leger, als van de gewapende burgerwagt.

Koning Otto stond op zijn balkon met de Beijeren Hess en Tzinos, en luisterde naar de muziek van zijn Beijersch orkest, hetwelk, op bevel der Grieken, zijne koninklijke ooren op de Marseillaansche marsch en de Parisienne vergastte. Dit herinnert nog aan dat oude wof, dat te Maina, geturende den oorlog, waarvan die stad het tooneel was, vijf Beijersche krijgsgevangenen a 6 groschen het stuk gekocht had, en hen den Koning ten geschenke zond.

De eenige dwaze daad, die bloedvergieting moest ten gevolge hebben, werd door den minister van oorlog Horopoulo gepleegd, die tot Callergi opgetreden zijnde, hem bevel gaf, zijne troepen te doen insrukken. Callergi antwoordde hem met de krachtigste woorden, welke hem zijne verantwoordiging kon ingeven. Voor de hotels der overige ministers werden schildwachten geplaatst, die, in ieder ander land, zouden zijn doodgeslagen, geworden, omdat zij het oude stelsel moesten ondersteunen.

De eerste persoon, die zich op het paleis voegde, was de heer Hess, die op eene zeer onbescheiden wijze het woord tot Callergi voerde. Deze gaf hem allden ten antwoord: gij zijt een zotkap, en gij zijt oorzaak, dat de Koning zich in deze malle positie bevindt. Wijk terug of ik geef mijne soldaten bevel, u te fusilleren. Ik wil mij niet vernederen, met tot eenen Beijer te spreken. De Koning trad eenige schreden vooruit, en zeide: Kolonel Callergi, is dat de beaardigtheid

welke gij mij beloofd hadt, te zullen in acht nemen? Verwijder u, ik zal morgen met u spreken. Callergi's antwoord was edel en krachtig tevens, «het geldt hier niet, bezadigd te zijn, zede wij kunnen hier eenige aangelegenheid regelen, die zes uren geduurd heeft, en wij willen niet langer wachten.»

Tzinos het mijne taak, de persbanc rust te bewaren, terwijl U. M. met de burgerlijke overheid de grondslagen der constitutie zal verordenen. De Koning trad terug, en de volkshoop vond bejagen in de laatste kreten uit te galmen. Des anderen dags was de staatsraad tot provisioneel gouvernement gevormd, ten einde de maatregelen te beramen, die er zouden dienen genomen te worden.

Deze maatregelen, werden weldra den Koning voorgelegd, en ofschoon zij in den eenvoudigsten vorm waren vevat, namelijk in het voorstel om eene nationale vergadering bijeen te roepen, ten einde eene constitutie te ontwerpen en goed te stemmen, verzeldde nog de Koning Otto, en hij besloot eerst toe te geven, nadat hem was bericht gegeven, dat binnen tien minuten, indien hij niet het voorstel aangenomen had, het geslacht tegen het paleis zou gericht worden, en dat de generaals niet meer voor de gevolgen wilden instaan.

In een anderen brief uit Athene, dd. 19 September jl., lezen wij het volgende: Er is bevel gegeven om de nationale garde der hoofdstad te organiseren. Macri-Janny, president van den municipalen raad, die een zoo groot aandeel in de beweging van den 15 genomen heeft, is tot kommandant dier garde benoemd.

De kolonel Callergi, die niet minder een groot aandeel in de revolutie genomen heeft, is tot opperbevelhebber van het Atheensche garnizoen, en de kolonel Milios tot chef der gendarmerie benoemd.

Ter zelfder tijd als Athene volvoerde ook Chalci zijne beweging, onder de leiding van den heer Pektalis, een Atheensche advokaat, eigenaar en redacteur van den *Ami du peuple*, en onder die van den generaal Grizotis. De weerstand is hier zonderheid voortgekomen van den Koninklijken procureur die aan den invloed van den heer Pektalis zijn levensbehoud verschuldigd is.

Terstond nadat de beweging te Ciusa-cullo geëindigd was, stelde de generaal Grizeotis zich aan het hoofd van een duizendtal officieren van Euboea en is daarmede naar de hoofdstad uitgebrukt om de Atheniërs te helpen.

Maar toen men van zijnen aanmarsch bericht bekam, was reeds de omwenteling geschied, en de minister zond den generaal zijne dankbetuiging, waarop hij terstond reghsomker maakte, om naar zijne haardstede terug te keeren.

DUITSCHLAND

Volgens eene correspondentie van de Poolse grenzen, zou de reis van keizer Nicolaas naar Berlijn niet zonder resultaat zijn, en de Zolloereijn zou belangrijke handelsvergunningen van de zijde van Rusland kunnen verwachten.

Het is moeijelijk een zeker oordeel te vellen over den aanslag op het leven van keizer Nicolaas. Het schijnt echter buiten twijfel dat een geprepareerd soldaat op een der rijtuigen, welke zijn gevolg uitmaakten, afgeschoten is; maar de schuldigen hebben zich, in hunne meening bedrogen, en denkende op den Czar te schieten, hebben zij eene zijner raadheeren gewond. Dit komt onder het talrijke geruchten, welke door de doitsche bladen worden medegedeeld, het waarschijnlijkste voor.

PRUISSEN

De *Algemeine Preussische Zeitung* heeft het volgende bericht uit Posen van 28 September, betrekkelijk geruchten van eenen aanslag, welke in het stad op het leven van Z. M. den Keizer van Pruisland zoude gedaan zijn: Het is bekend, dat den 19 dezer, verscheidene uren

na de doortreide des Keizers van Rusland, in de nabijheid van den in den late avond hier doorkomende wagen der Keizerlijke kanselarij, toet deze door de voorstad Wallischei reed, een schot zou gevallen zijn. Dit heeft aanleiding gegeven tot een onderzoek, hetwelk door de overheden met groeten ijver wordt voortgezet. Naar men vernemt is echter daardoor tot hiertoe niet gebleken, wie dit schot gelost heeft, gelijk ook geene omstandigheden zijn aan het licht gekomen, waaruit met zekerheid zou kunnen worden opgemaakt, of het gebeurde aan opzet, baldadigheid, dan wel aan onvoorzichtigheid moet worden toegeschreven. Eenige in de nabijheid wonende personen hebben het schot wel gekend, maar, zamenende dat het een eerschot was, niet bijzonder daarop gelet. Onder het publiek alhier is dan ook het verhaal in den beginne geheel onbekend gebleven; intusschen schijnen elders ten onrechte zeer overdreven, en van het gebeurde ten eenen male afwijkende geruchten dienaangaande in omloop gebracht te worden, die in de vorestaande eenvoudige opgave de beste wederlegging zullen vinden.

ENGELAND.

LONDEN den 7 October. De russische grootvorst Michiel heeft het verlangen aan den dag gelegd om ook de Hooglanden van Schotland te bezoeken, en in dat geval zal het verblijf van Z. K. II. hier te Lande langer dan drie weken duren, op welken tijd het aanvankelijk bepaald was. Gisteren is door dien Vorst, prins Albert, den prins van Hohenlohe en den hertog van Wellington eene groote revue over al de te Windsor geconcentreerde troepen gehouden.

Espartero heeft, door zijne gemalin en nicht vergezeld, de Londensche dokken bezigtigd, en is door de directeuren op een prachtig dejeuner onthaald, terwijl de volkenmigte hem bij het verlaten der dokken, sterk heeft toegejuicht.

De tijdingen uit de Vereenigde Staten zijn van den 10 September. De zaak der verkiezing van den president wordt ernstig door de wijze waarop de stemmen zich verdeelen tusschen den Whigschen Kandidaat, de heer Clay, van den eenen kant, en de Heeren van Buren en Calhoun van den andere. De verdeling, welke de overwinning der democratische partij nadeel doet, wordt hoe langer zoo heviger, en het resultaat eener conferentie in den staat New York aangevangen, en waarin de aanspraak der aanhangers van den heer Calhoun verworpen is, heeft dezen, die in de zaidelijke staten de meerderheid uitmaken, onhandelbaarder gemaakt.

Indien deze staat van zaken zoo voortgaat, zou hieruit een toestand kunnen ontstaan, welke tot nu toe slechts een voorbeeld in de vereenigde staten heeft opgeleverd. Dit zou de toepassing van een artikel der constitutie zijn, inhoudende dat de verkiezing van den president ter beslissing van de kamer der vertegenwoordigers zal gesteld worden, ingeval de stemmen der staten op twee kandidaten zoodanig zou verdeeld zijn, dat geen van beiden de volstrekte meerderheid hadden. De tegenpartij van den heer van Buren, beschuldigt hem, dat hij met de bedoeling van dit resultaat handelt.

Te Londen spreekt men veel van het voornemen, hetwelk het engelsche gouvernement zou hebben, om maatregelen te nemen, om een einde te maken aan de beweging in Ierland. De fondsen dalen aan de beurs op dit geraucht, hetwelk ons echter niet gegrond toeschijnt. Wij gelooven niet dat het ministerie tot gestrenge maatregelen, dat wil zeggen, tot den oorlog zal kunnen besluiten, en zulks in afwezigheid van het parlement, en als de aard der beweging in Ierland niet ernstiger wordt dan zij thans is.

SPANJE

De tijdingen uit Spanje behelzen thans weinig belangrijke. De telegraaf alleen meldt ons dat den 1e en 2e het fort Montjuich weder begonnen heeft

op de door de opstandelingen versterkte plaatsen van Barcelona te schieten.

De junta van Barcelona verliest moed. Zij is met den kapitein generaal in onderhoud getreden, aan wien zij naar allen schijn de sleutels der stad weder ter hand zal stellen.

PORTUGAL

Bij een yalangs genomen besluit heeft de Portugesche Regering bevestigd gemaakt, dat de betaling van het achterstallig gedeelte der pensioenen voor eenen onbepaalden tijd zal zijn geschorst, en dat voort de pensioenen voortaan geregeld maandelijks, maar slechts voor de helft zullen worden uitbetaald.

FRANKRIJK

PARIS den 7 October. Eenige dagbladen verzekeren dat het Hof der Turkerien zich sterk verontst over het aanstaand bezoek van den Hertog van Bordeaux te Londen. Het zou besloten hebben verscheiden geheime agenten van politie dervwaarts te zenden, te meer dewijl men het niet voor onmogelijk houdt dat de Pretendent zich ook naar Ierland zal begeven, om O'Connell te bezoeken, en hem voor de onlangs gegeven bewijzen van deelneming in zijnen persoon dank te zeggen.

Het Fransche Gouvernement zendt een der kundigste ingenieurs, den heer Napoleon Garella, met den heer Courtines, ambtenaar bij het bestuur van bruggen en wegen, naar Amerika, om de landengte van Panama te doorloopen, ten einde te ontdekken welke de beste rigting is die men aan een kanaal tot verbinding van den Atlantischen Oceaan en de Stille Zuid Zee zal kunnen geven. Deze zending levert een nieuw bewijs op hoe veel gewigt de Europeesche Mogendheden aan deze verbinding hechten. Engeland en de Vereenigde Staten hebben zich reeds daartoe bezig gehouden, en Frankrijk toont zich nu jverig om aan deze grootsche onderneming deel te nemen. Het hoofd van de zending is de heer Garella, welke men overtrekt moet om van de eene zee in de andere te komen. Het gemiddeld tij is de Atlantische Oceaan 1 duim 7 duim lager dan de Zuid Zee, waar de zee verheft zich in de Zuid Zee 3 elle en 24 duim onder het gemiddeld waterpas te Panama, en daalt vervolgens even zoo veel. Te Changres, het voor de fransche stoombooten bestemd landingpunt, is het verschil slechts 18 duim, en de heer Garella geeft dan ook aan dit punt de voorkeur om den arbeid aan te vangen; doch het gebrek aan geschikt werkvolk in die streken zal een tweede hoofdbezwaar opleveren.

Men spreekt van de ontbinding van onderscheidene compagnien der nationale garde van deze hoofdstad, welke partijen tegen de fortificatien hebben geteend.

Onderscheidene erkende aanhangers der Koningin-weduwe van Spanje zullen zich dezer dagen naar Madrid begeven, ten einde aldaar den 15 dezer de opening der Cortes bij te wonen. Het schijnt zeker, dat H. M. zich naar Spanje zal begeven, zoodra de Cortes de vervallen verklaring van Espartero zullen gestemd hebben. Het Fransche kabinet wacht mede op die stemming, ten einde een gezant naar Madrid te doen vertrekken.

Prins Lodewijk Napoleon wordt steeds door de Fransche militairen met veel onderscheiding behandeld. Het Fransche bevelschijnt zulks ongaarne te zien, en heeft zich genoodzaakt gevonden dezer dagen gestrenge disciplinairstraffen vast te stellen voor die militairen, welke, ter bewaking van het kasteel van Ham op schildwacht gesteld zijnde, voor genoemden prins het geweer presenteren, zoo dikwijls hij zich buiten de door hem bevoorde kamer vertoont.

NEDERLAND

Amsterdam, Zaterdag 7 October. Men vernemt, dat, behalve in andere steden, ook deze stad, binnen kort zal worden voorzien van het erg nutbaar gaslicht van den heer Hallo; en dat Z. Ed. tot dat einde, voor Amsterdam en omringende steden in Noord-Holland, zoo mede voor de verlichting der schepen, alhier een contract tot eenige maanden, contract heeft gesloten met de Heeren de Meerten (telling en Quack. De stad Haarlem, is echter van dat contract uitgesloten, als hebbende aldaar de heer Bredt, directeur der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering van Nijverheid, enz., ten behoeve van zijnen zoon, uitsluitend recht van exploitatie dezer verlichting in genoemde stad Haarlem, van den heer Hallo, bekomen.

Men herinnert zich, dat, blijkens herhaaldelijk afgelegde proeven, te Gravenhage, alwaar de heer Hallo zijne fabriek van gasstellen en gasfak heeft opgericht, dit gas een groot lichtend vermogen heeft en eenen zeer zandlijken brand oplevert, naardien dit het gas op de omringende voorwerpen niet aanstak en niet geheel zonder reuk

van zich te geven brandt. Dit gas is, behalve voor de straatverlichting, bijzonder geschikt voor huishoudelijk gebruik, daar het geheel verplaatsbaar zijnde, als lamp en ook als kaars gebezigd kan worden. De gaslampen en gaskaarsen geven, bij een schoon licht, een goedkopen lichtbrand, als van drie cents, twee cents en eene cent per uur.

Volgens eene te Brussel ontvangene telegraphische depeche zijn de ratificatien van het tusschen Groot-Brittannië en de Keizer van China gesloten traktaat, den 23 Junij, op het eiland Hong-Kong, uitgewisseld. De kolonel Malcolm, overbrenger van het traktaat, moet zich op dit oogenblik te Londen bevinden.

Mengelwerk.

KATHOLIJKE ZAKEN VAN RUSLAND.

Het Fransche dagblad *L'Univers* heeft onlangs de oopy van een sneekedrift opabaar gemaakt, dat de Katholijken van Polen aan den H. Vader gevigt hebben. Het verhaal der onwaardige vervolgingen, waarauw zij bloot staan, mag geen geheim blijven. Geheel Europa zal met de Katholijken het politiek systeem van tirannie schandvlekken, dat over Polen heerscht. Ziehier dit sneekedrift.

LOBIJLIGE VADER!

Ben volk, hetwelk onder het jak gobukt gaat van eene magt, die niet te vreden met aan hetzelfde zijn politiek bestaan, zijnen naam, zijne wettelijke vrijheden, zijne taal, en wat tot dazelfde nationaaliteit behoort, ontwekkigd te hebben, daarenboven hare ijeren hand uitstrekt tot in het heiligdom van zijn geweten; een volk, dat zoekt onder het zwaard eener Godsdienstige vervolging, welke voor den vreemdeling verborgen, daarom niet minder werkzaam, tyraniek, wraedaardig is, steekt zijne sneekende handen uit, en richt zijne tranende oogen naar den Hemel, terwijl hetzelfde het verhaal zijner smarten aan de voeten uwer Heiligheid durft nederleggen. Dit verhaal bevat niet alle bijzonderheden der vervolging, welke tegen de Katholijken wordt in de Poolische provinciën, die bij het Russisch Keizerrijk zijn ingelijfd; want ons geschrift zoude te omvangrijk worden; het beslist slechts eenige daadzaken, welke binnen de twaalf laatste jaren voorgevallen hier korteliks worden medegedeeld; met de vrees voor de toekomst der Godsdienst onder de overheersching van eenen Souverein, die niet haat en vijandschap tegen dezelve vervuld is.

1. Meer dan drie miljoen Grieksch-vereenigden, welke in negen voormalige Poolische Provinciën verspreid zijn, werden aan de Katholijke Godsdienst ontrukt door gevangenis, stokslagen, honger en dorst in kerkers. Deze wreedheden zijn op allen gepleegd, die op hunne godsdienstigen invloed schenen uit te oefenen, waarder verleiing of bedreigingen hen niet konden overhalen. Ieder eigenaar van een stuk land, waarop Grieksch-vereenigden woonden, werd indien men vermoedde dat hij de geloofsverzakting door zijne tusschakomst tegenwerkte, gevangen genomen, in ballingschap of naar de gevangenis vervoerd, en zijn eigendom verbeurd verklaard. Wat de groote menigten betreft, deze vereenigde men bij parochiën; men spoord hen aan een kruisbeeld te kussen, dat hun door een ambtenaar werd aangeboden, verzekerende dat dit werk van Godsvrucht hen tot niets verbond. Terzelfder tijd deed men brandewijn nit, om des te gemakkeliker de godsbeden te bedriegen, welke men dronken had gemaakt, en er was daarenboven aan de eene zijde een zweep, de officieele knout in Rusland, als eene waarschuwende bedreiging, voor die niet zouden gehoorzamen; van de andere zijde vond men brandewijn, kook, linten, droeken en andere voorwerpen ter beloning voor die zouden gehoorzamen; en indien er zich een mensch, hetzij man of vrouw opdeed, die het kruis had gekust, dan werd de geheele parochie opgeschreven als zonde tot de schernmakende belijdenis overgegaan; men ontam hün de Kerk, en men verjaagde den priester, wanneer hij de stoutmoedigheid bezat van niet te gehoorzamen. Toen veldra deze maatregelen aan het Gouvernement te langzaam werkende, te minstens te schenen, besloot hetzelfde op de gecstelijkheid te werken, en door de op de massa's. Drie Grieksch-vereenigde bisschoppen, drie geloofs-verzakkers, Simachko, Louzjinski, Zoubko, gingen tot de scheuring over, en men heeft aan meer dan 3000 priesters bevolen hen te volgen. Diegenen hünner, welke verklaard, helsen, dat zij van Godsdienst niet wilden veranderen, zijn naar Russische kloosters van verwijderde provinciën verzonden, en daar overgevoerd ge worden aan al de ontberingen, aan al de vore-

deringen, aan al de smarten, welke vijandchap, geestdruif, en barbaarsheid kunnen ingeven. De parochianen beroufd van hunne priesters, of overgegeven aan apostaten, werden behandeld als opstandelingen tegen het gezag, en als dusdanigen werden zij of geslagen, of gekerkerd, of met geweld binnen de Russische Kerken gesleept, en genoodzaakt daar te biechten en de heilige Communie te ontvangen, welke zij meestal op den grond wierpen, als zij de kerk verlieten. En het is nu dusdanige wreedheden, dat Keizer Nicolaas eenen feestdag heeft ingesteld, om jaarlijks de vereniging der Grieken met de Russen, die hij vrijwillig noemt, te vieren.

2. In het jaar 1832 werden 50 latijnsche kloosters vernietigd bij een besluit, dat voortaf op eene pausselijke bulle gegrond te zijn, welke juist zoude veroorloofd hebben, dat er verenigingen van minder dan 8 monniken bestonden. Men heeft er met er daad 234 vernietigd, en daaronder waren er, die 15 tot 20 priesters telden. Dezen, gevat en door politie-agenten als anbedadigers vervoerd, zijn in kloosters opoengestapeld geworden, waar noch plaats was om hen te bevatten, noch levensmiddelen om hen te toeden. De zedelijke smart, vereenigd aan allerlei ontberingen, heeft weltra hun aantal verminderd, maar het Russisch gouvernement spoedt zich zoo zeer in het achtervolgens vernietigen van alle Katholieke goddienstige instellingen, dat, ondanks den vroegtijdigen dood van velen hant, ondanks de hinderpalen, welke men aan diegenen stelt, die de kloosters willen ingaan, het aantal van monniken, welke geen middel van bestaan hebben, op nieuw zeer aanzienlijk is geworden. Er blijft nu nog slechts een vijfde gedeelte der Recoletten, een vijftiende der Dominicanen, een veertiende der Franciscanen over. Alle andere klooster-ordens zijn in dezelfde verhouding vernietigd geworden, en men heeft niet een huis van de vereniging van den H. Vincentius de Paulus laten bestaan.

3. Het gouvernement heeft alle goederen, zoo vaste als roerende, welke de godsvrucht onzer Koningen en onzer voorvaderen aan die instellingen had geschonken, in beslag genomen, en heeft aan sommige kloosterlingen 50, aan andere 40 roebels*) per persoon voor onderhoud, kleeding en al de benodigdheden gedurende het jaar toegestaan. Dit bedraagt omstreeks de helft van hetgeen onze kloosters en onze bedienden ontvingen. En nog geeft men hun die geringe uitbetaling niet voor hun alleen, maar tevens voor onderhoud van hunne kerk en klooster, niet naar het aantal personen, welke zich werkelijk in dezelfde bevinden, maar naar dat, hetwelk men zegt, dat zich daar moet bevinden, hoezeer men weet, dat er meer aanwezig zijn. Dit is de reden, waarom de religieuze geene 40 roebels per persoon genieten en dat de weinige kerken, die ons overblijven, vervallen en dreigen in te storten. Men heeft, om de publieke opinie, vooral naar buiten, te misleiden, sommige kloosters een weinig verzamer bevestigd, en het is van deze alleen, waarvan men in openbare bladen altijd spreekt. In het grootste gedeelte derzelve zijn de religieuze verplicht alle werkzaamheden van het huis zelf te verrigten, omdat zij geene bedienden kunnen onderhouden, en hun toestand zal nog verergeren, wanneer het graan zal verteerd zijn, dat zij bewaard hadden, op het oogenblik, toen hunne eigendommen hun werden ontnomen.

4. Het is aan de grondeigenaren verboden geworden kapellen en kerken op te rigten en eenen priester in hun huis te hebben, zelfs in die plaatsen, waar de afstand nu dusdanig is, dat men drie dagen noodig heeft, alvorens een onthoden priester kan aankomen, om eenen stervende de H. Sacramenten toe te dienen. De aanvragen, welke te dien einde geschieden, hetzij die geweigerd of schijnbaar toegestaan worden, blijven altijd zonder gevolg; indedaad, in het laatste geval zijn de formaliteiten met zulke mogelijkheden omgeven, dat de aanvrager, zich ten speelbal zijnde van een blijkbaar kwade trouw genoodzaakt wordt, alle hoop van welalagen op te geven. Er zijn grondeigenaren voor het geregt gedaagd geworden, omdat zij waren begonnen eene afgebrande kerk op te bouwen, zonder het verlof van al de in de buurt wonende, popen, en vervolgens der hoogere autoriteiten. De aangevanger werkzaamheden blijven verlaten, want het is zoo onmogelijk die toestemming te verwerven, als het mogelijk zoude wezen, van den turkschen divan verlof te krijgen, om eene christene kerk op de binnenplaats van het serail te bouwen.

(Het Slot in een volgend nummer)

Aanbesteding.

Op Maandag den 16 October 1843, des morgens ten 11 ure zal door het R. C. Kerkbestuur te *Boekel*, onder nadere goedkeuring, ten huize van VAN DER BURGT, naast de Kerk, publiek worden AANBESTEED:
Het doch van eenige VERANDERINGEN VERNIEUWINGEN en HERSTELLINGEN aan de Kerk der R. C. Gemeente te BOEKEL.

Het BESTEK en VOORWAARDEN zal ter lezing liggen bij VAN DER BURGT en daags te voren de noodige aanvraag worden gedaan; zullende intusschen nadere inlichtingen te bekomen zijn, zoo bij den Welverwaarden Heer PASTOOR te *Boekel*, als bij den Provinciale Ingenieur Jhr. E. C. B. Ridder VAN RAP-PARD te *'s Bosch* en den Opzigter VAN VEGGEL te *Erp*.

Er wordt gevraagd in eene der Steden van de Provincie Noord-Brabant, in eene ZEEPZIEDERIJ, eenen bekwaamen MEESTERKNECHT, van goede getuigschrijven voorzien. Men adresere zich met franco brieven onder Letter V. aan den Boekhandelaar D. A. A. DE ROOIJ te *'s Bosch*.

Verkoop van Paarden

te TILBURG.
C. DAAMEN, Deurwaarder te Tilburg, zal op Maandag den 16 October 1843, des voormiddags ten 11 uren, op den Heuvel, publiek om koutant geld verkopen

8 OP REFORM GESTELDE PAARDEN, van het 4e Regiment ligte Dragonders. Zullende dezelve een uur voor de Verkoopplaatse voorshreven te zien zijn.

M. SYNEN DE GLER, Notaris, gevestigd te *Berlicum*, arrondissement van *'s Hertogenbosch*, heeft voor de Kinderen ADHIAAN VAN GERVEN, provisioneel verkocht:

Een HUIS met aan en bijbehorende LANDELIJEN, staande en gelegen te *Berlicum* aan den Veedijk nabij den klinkerweg, groot te samen 1 Bunder 97 Roeden 80 Ellen met de Slagen voor..... f 2300.00

Een perceel BOUWLAND met GROES en HOEWASSEN, gelegen als voor op het Beekveld, groot 58 Roeden 80 Ellen met de Slagen voor..... f 548.00

Een Perceel BOUWLAND met GROES en HOEWASSEN gelegen als voor, groot 63 Roeden 10 Ellen met de Slagen voor..... f 630.00

En waarvan de finale Verkoop zal plaats hebben op Woensdag den 18 October 1843, des namiddags om 4 ure, ten Herberge van W. LANGENHUIJSEN te *Berlicum* bij de R. C. Kerk.

Voor het Rijk.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, enz.

OPENBARE

VERPACHTING EN VERKOOPING.

De AGENT VAN HET DOMEIN, te *'s Hertogenbosch*, zal, als daartoe gemachtigd, als overstaand van JOHANNES DE BERGH, openbaar Notaris, residerende *aldaar*, op Vrijdag, den 27 October 1843, des middags, ten 12 ure, te *'s Hertogenbosch*, in het Stads Koffijhuis, bewoond bij W. BOGELS

Verpachten en Verkoopen.
Het VOETVEER op de Maas van *Hijk*, Provincie Noord-Brabant, op *Neder-Memert*, Provincie Gelderland, voor den tijd van *sas jaren*, zullende ingaan 15 April 1844.

38. Stuks IJLMOENBOOMEN, staande op de Hoofdwel der Vesting *'s Hertogenbosch*, verdeeld in de navolgende 10 Koopen:

1. koop. 4 Boomen in het Bastion Baselaar genummerd 1 tot en met 4.
2. koop. 4 Boomen in het Bastion Baselaar genummerd 5 tot en met 8.
3. koop. 4 Boomen in het Bastion Baselaar genummerd 9 tot en met 12.
4. koop. 4 Boomen in het Bastion Baselaar genummerd 13 tot en met 16.
5. koop. 4 Boomen in het Bastion Baselaar genummerd 17 tot en met 20.
6. koop. 4 Boomen in het Bastion Baselaar genummerd 21 tot en met 24.

7. koop. 4 Boomen in het Bastion Baselaar genummerd 25 tot en met 28.
8. koop. 4 Boomen in het Bastion Baselaar genummerd 29 tot en met 32.
9. koop. 3 Boomen tegen over den ingang van den Kruidtoren, tusschen de Bastions Maria en Deuteran genummerd 33 tot en met 35.
10. koop. 3 Boomen bij den Kruidtoren in de Casertine bij de Hofstad gen. 36 tot en met 38.

Alle verdere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Ondergeteekenden AGENT VAN HET DOMEIN.
's Hertogenbosch, den 9 October 1843.
De Agent van het Domein voorn.
H. W. VAN GRASVELD.

PUBLIEKE VERKOOPING van ZWARE MASTBOOMEN.

IN DE BRUISCHE HEIDE EN DE MOEREN, in GROOT ZUNDERT,
Op den 3. en 4. November 1843.

De Notaris C. N. W. VAN MENS, residerende te Zundert, zal op de navolgende dagen, publiek op den grond Verkoopen:

Vier a vijf honderd ZWARE MASTBOOMEN, laag van tien tot twintig Ellen, en dik van zestig Duimen tot anderhalve El in den omtrek, geschikt tot HEIPALEN, BALKEN, RIBBEN, COTEN, ZAAGBLOKKEN en alle soorten van TIMMERHOUT.

Welke Boomen acht dagen voor de Verkooping gekateld zijn.
De Boomen staan in de nabijheid van het Rijkstje de Turfvaart, en drie kwartier tot een uur van den Straatweg van Breda op Antwerpen, en kunnen gemakkelijk, naar verkiezing, zoo te water als te land worden vervoerd.

De Verkooping zal plaats hebben, te weten in de *Brussche Heide*, op Vrijdag den 3. November 1843, en

in de *Moeren* des daags daar na volgende, zijnde Zaterdag den 4. November 1843, telkens des morgens ten tien ure.

Nadere ondergating te bekomen ten Kantore van den Notaris voornoemd, terwyl de aanwijzing der Boomen zal geschieden door de Boordwachters op beide plaatsen woonachtig.

Gr a a n m a r k t

van 's HERTOGENBOSCH, van Donderdag, Vrijdag, en Zaterdag, den 5, 6 en 7 October 1843.

Regge, de aanvoer hiervan was zeer aanzienlijk; in de prijzen was weinig verschil en de opruiming heeft grijf plaats gehad.

Boekweit, hiervan was de markt ruim voorzien, de koopers hebben vorige prijzen moeten inwilligen. Haver was er wederom weinig aangevoerd, doch het ontbrak aan geen kooplust, en is met grage ongeveer van maatst genocerde prijzen weggekocht. Noteren de navolgende prijzen per Nederlandsch mud, als:

ROEGGE	1e kwal	f 5.10 a f 5.35.
	2e	- 4.65 a - 5.00.
BOEKWEIT	1e	- 5.00 a - 5.25.
	2e	- 4.50 a - 4.90.
H A V E R	1e	- 2.30 a - 2.50.
	2e	- 2.00 a - 2.20.

Zijnde de middelprijs van de Regge, waaraan de oetling van het brood op Donderdag den 5 Oct. is geschied 5.04.

De 3 Nederl. ponden Roggenrood 24 Cents.
Het ————— Boter f 0.54 a f 0.58.

EINDHOVEN den 10 October 1843.

De Prijzen der Graanen zijn heden alhier gewest:
Rogge..... f. 5.08.
Boekweit..... - 4.75.
Haver..... - 2.20.
Het Ned. pond Boter..... - 0.44.
De 4 ponden Roggebrood..... - 0.29.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Beurs, Maandag 9 October 1843. De 100 gld. w. s. 21 pCt. 53; 54, 53; 1/2. Dit pCt. 100 gld. 97. 1/2 pCt. 93; 94, 93; Dit 3 pCt. 78; 78. Handelm. 133; 133. D. 1. 5 pCt. 99; 2. 85 pCt. 117; 117. Dit Coupon 20; Dit 3 pCt. 27; 1/2; Por. te 1/2 44; 1/2. Oude Reken 107; Dit 4 pCt. 98; 98. Dit 1/2 pCt. 9.

Ter Drukk. van D. A. A. DE ROOIJ, te 's Bosch.